

Ochrana a realizace práv duševního vlastnictví jako výsledku výzkumu, vývoje a inovací vytvořeného ve SVÚOM s.r.o.

(Aktualizovaný dodatek č. 1/2014 ke Směrnici SVÚOM s.r.o. č. 28/B – Výzkum a vývoj)

Tento Dodatek č. 1/2014 ke Směrnici SVÚOM s.r.o. č. 28/B – Výzkum a vývoj se zabývá právy k výsledkům a jejich využití ve smyslu § 16 zákona 130/2002Sb. Upravuje postupy SVÚOM s.r.o. a autorů/řešitelů/spoluřešitelů jednotlivých typů předmětů autorského práva/práv souvisejících a průmyslového vlastnictví při vzniku a realizaci práv k předmětům **autorského práva a průmyslového vlastnictví**, které vznikly při plnění úkolů plynoucích z pracovního poměru nebo jiného obdobného pracovněprávního vztahu autorů, řešitelů či spoluřešitelů ke SVÚOM s.r.o. při výzkumu, vývoji a inovacích (dále VaVal).

Podle § 16 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), v platném znění je stanovena povinnost výzkumné organizace upravit vnitřním předpisem způsob nakládání s výsledky činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích (dále jen VaVal).

Definice

1. **Předmět práv duševního vlastnictví** je výsledek duševní činnosti, který je nový. Pro účely této směrnice se jedná zejména o předměty práva průmyslového vlastnictví a autorská díla.
2. **Ochrana předmětů průmyslového vlastnictví** vzniká zápisem patentů, užitečných vzorů, průmyslových vzorů, ochranných známek nebo topografií polovodičových výrobků do rejstříku příslušného úřadu.
3. **Původce** je fyzická osoba, která vytvořila předmět průmyslového vlastnictví vlastní tvůrčí činností. V případě této směrnice se jedná o fyzickou osobu v pracovním poměru nebo v jiném pracovněprávním vztahu ke SVÚOM s.r.o.
4. **Spolupůvodce** je fyzická osoba, která vytvořila předmět průmyslového vlastnictví vlastní tvůrčí činností společně s jinými osobami. Spolupůvodci jsou spoludávajícími předmětu průmyslového vlastnictví v rozsahu, v jakém se podíleli na jeho vytvoření a nebo jak si mezi sebou vzájemně stanoví.
5. **Komerční využití** průmyslového vlastnictví (komercializace) je finanční zhodnocení vlastnictví SVÚOM s.r.o., např. prostřednictvím průmyslových licencí, nabytím obchodního podílu SVÚOM s.r.o. na základě vložení předmětu průmyslového vlastnictví jako nepeněžitěho vkladu.
6. **Autor** je fyzická osoba, která dílo vytvořila. V případě souborného díla jako celku též fyzická osoba, která je tvůrčím způsobem vybrala či uspořádala.
7. **Pracovištěm** je výzkumná organizace SVÚOM s.r.o.
8. **Zaměstnavatelem** je SVÚOM s.r.o., sídlem U Měšťanského pivovaru 934/4, 170 00 Praha 7, IČ: 25794787.
9. **Projektem VaVal** se pro účely této směrnice rozumí vymezení úkolů, předpokládaných postupů a výstupů a věcných, časových a finančních, popř. i právních podmínek směřujících k naplnění stanoveného cíle. Cíle, úkoly, postupy a předpokládané výstupy a podmínky projektu jsou vymezeny v dokumentaci projektu.
10. **Poskytovatel/vyhlašovatel** je organizační složka státu, územní nebo samosprávný celek, fyzická nebo právnická osoba, popř. orgán EU, mezinárodní či zahraniční instituce, která rozhoduje o poskytnutí prostředků na projekt (dále jen „podpora“) a která tuto podporu poskytuje. Poskytovatel též stanovuje cíle a podmínky pro podávání žádosti o podporu projektu, vyhodnocování a principy řízení projektu. Poskytovatelem/vyhlašovatelem může být i SVÚOM s.r.o. (**interní projekt**).
11. **Uchazeč** je fyzická nebo právnická osoba (popř. i organizační složka státu či organizační jednotka ministerstva), která podává návrh projektu a uchází se o poskytnutí podpory.
12. **Příjemce** je fyzická nebo právnická osoba, v jejíž prospěch bylo poskytovatelem rozhodnuto o přidělení podpory. Vztahy mezi poskytovatelem a příjemcem upravuje písemná **smlouva o poskytnutí podpory vybraného projektu**.
13. **Účastníkem projektu/partnerem** je fyzická nebo právnická osoba (popř. i organizační složka státu či organizační jednotka ministerstva), která spolu s příjemcem řeší část projektu a její účast na řešení projektu je vymezena v návrhu projektu. Vztahy mezi příjemcem a účastníkem projektu upravuje písemná **smlouva o účasti na řešení projektu (smlouva o řešení části projektu)**, která musí být uzavřena v souladu se smlouvou o poskytnutí podpory a musí na účastníka projektu/partnera přenášet odpovídající povinnosti a řešit majetkové vypořádání výsledků projektu mezi všemi účastníky projektu, popř. jejich řešiteli a členy řešitelských týmů. **SVÚOM s.r.o.** může být v pozici účastníka/partnera projektu (externí projekt).

14. **Řešitelem** může být:
- zaměstnanec SVÚOM s.r.o.** – vedoucí řešitelského týmu jmenovitě uvedený v projektu/projektové přihlášce. Odpovídá poskytovateli i příjemci za věcnou i odbornou stránku řešení projektu a za řádné čerpání přidělených prostředků,
  - výjimečně i **externí osoba, která se SVÚOM s.r.o. uzavře např. autorskou smlouvu.**
15. **Členové řešitelského týmu** jsou v projektu/projektové přihlášce uvedeni.
16. **Výsledek VaVal** nebo výsledek jiného duševního vlastnictví **dosažený ve SVÚOM s.r.o.** může mít povahu hmotné věci a nehmotného statku, jímž může být zejména
- o **autorské dílo** (např. výzkumná zpráva, kniha, článek, sborník, počítačový program, struktura databáze, audiovizuální dílo, výtvarné dílo, dramatické dílo, hudební dílo aj.) a **nehmotný předmět práv souvisejících** (např. umělecký výkon, zvukový záznam, zvukově obrazový záznam, obsah databáze),
  - o **nehmotný předmět průmyslového vlastnictví** (např. vynález, užitný vzor, průmyslový vzor, topografie polovodičového výrobku, zlepšovací návrh, ochranná známka, označení původu a zeměpisné označení, obchodní firma),
  - o **obchodní tajemství a know-how**, důvěrná informace a osobní údaj aj.
- Obecné vymezení těchto pojmů (včetně díla zaměstnaneckého a díla školního) i práv autorů, spoluautorů, původců a spolupůvodců, uživatelů i dalších osob obsahují zvláštní právní předpisy, **jejich vymezení a pravidla pro ochranu a nakládání s nimi** jako s výsledky VaVal ve SVÚOM s.r.o. **stanoví tato směrnice** a zvláštní smlouvy mezi SVÚOM s.r.o. a řešiteli či členy řešitelských týmů, účastníky či poskytovateli. Výsledkem VaVal dosaženým ve SVÚOM s.r.o. je výsledek řešení projektu nebo individuální výstup z řešení.
17. **Využití výsledku VaVal dosaženého ve SVÚOM s.r.o.** nebo výsledku jiného duševního vlastnictví je zejména prodej, pronájem nebo zapůjčení hmotné věci, vytvoření díla, zveřejnění (publikace) výsledku, předání či jiné neveřejné zpřístupnění výsledku třetí osobě, převod práv k nehmotnému výsledku (u těch práv, která jsou převoditelná, což je vyloučeno např. u autorských práv), poskytnutí licence k výkonu práva nehmotný výsledek užít, vklad práva k výsledku do obchodní společnosti nebo jiné právnické osoby.
18. Cílem **ochrany výsledku VaVal dosaženého ve SVÚOM s.r.o.** nebo výsledku jiného duševního vlastnictví je zabránit prozrazení obchodního tajemství, know-how, úniku či zneužití důvěrných informací a osobních údajů, neoprávněné využití výsledku pro soukromý prospěch a jiné porušení zájmů SVÚOM s.r.o. ohledně nakládání s tímto výsledkem. **Evidenci výsledků VaVal** zajišťují pracovníci pověřeni vedením evidence o publikační činnosti..

Principy ochrany vlastnických a užívacích práv a práv k duševnímu vlastnictví a způsob nakládání s nimi

Výsledky podle autorského práva a způsob nakládání s nimi

- Za výsledek projektu z hlediska **autorských práv a práv s nimi souvisejících** se považuje závěrečná zpráva/zpráva o řešení projektu, popř. počítačový program (ve strojovém i zdrojovém kódu i s přípravnou a projektovou dokumentací), databáze nebo zvukový záznam či zvukově-obrazový záznam, pokud jsou vytvořeny jako výsledek řešení daného projektu nebo práva k nim v rámci projektu nabyta licencí.
- Za výsledek projektu se nepovažuje **individuální výstup z řešení** - vypracování odborných či popularizačních článků, napsání knihy, části knihy, příspěvku ve sborníku, učebního textu, vystoupení na konferenci, v rozhlase nebo v televizi nebo publikace jiným způsobem, jímž řešitel nebo člen řešitelského týmu zveřejňuje výsledky řešení projektu (o tom, kdo má výsledky řešení publikovat a jak, se členové řešitelského týmu dohodnou, v případě rozporu rozhoduje řešitel); v publikaci však je povinen uvést, že se jedná o výstup z řešení projektu s uvedením jeho názvu (pokud existuje), typu a evidenčního čísla (dedikace), ledaže vydavatel dané publikace dedikaci nepřipouští. Řešitel ani člen řešitelského týmu není oprávněn publikovat individuální výstup z řešení, je-li obchodním tajemstvím SVÚOM s.r.o.
- Majetková práva autorská a práva související k výsledkům projektu ve smyslu bodu 3.2 této směrnice vykonává SVÚOM s.r.o. jako příjemce, popř. účastník nebo poskytovatel (osobnostní práva autora zůstávají nedotčená), a to od okamžiku, kdy byl výsledek vytvořen.

4. Řešitel nebo člen řešitelského týmu smí výsledek projektu nebo jiného zaměstnaneckého díla využívat výhradně pro potřebu SVÚOM s.r.o., popř. sám v případech volného užití a zákonných licencí stanovených autorským zákonem a třetí osobě není oprávněn bez souhlasu SVÚOM s.r.o. poskytnout právo k využívání ani je na třetí osoby převést.

Práva k předmětům průmyslového vlastnictví a nakládání s průmyslovým vlastnictvím

1. Za výsledek projektu se z hlediska **práv průmyslového vlastnictví** považuje vynález, užitný vzor, průmyslový vzor, topografie polovodičového výrobku nebo zlepšovací návrh, který byl vytvořen při řešení projektu SVÚOM s.r.o. původcem/řešitelem nebo členem řešitelského týmu, pokud k němu SVÚOM s.r.o. uplatnila právo.
2. Řešitel ani člen řešitelského týmu není oprávněn publikovat výsledek projektu, který splňuje předpoklady k poskytnutí ochrany průmyslového vlastnictví (např. patentu, zápisu užitého vzoru aj.), a to od okamžiku vytvoření výsledku (tj. před rozhodnutím příslušného zápisného úřadu o udělení ochrany, např. Úřadu průmyslového vlastnictví), pokud o tom písemně rozhodne SVÚOM s.r.o. nebo je-li obchodním tajemstvím SVÚOM s.r.o.
3. Práva k výsledkům projektu jako předmětům průmyslového vlastnictví ve smyslu bodu 3.2.1. této směrnice patří SVÚOM s.r.o. jako příjemci, popř. účastníku nebo poskytovateli, a to od okamžiku uplatnění práva SVÚOM s.r.o. a původce ani člen řešitelského týmu není oprávněn bez souhlasu SVÚOM s.r.o. tato práva třetí osobě převést ani poskytnout právo k využívání, nejsou-li práva řešitele a členů řešitelského týmu upravena jinak zvláštní smlouvou se SVÚOM s.r.o..
4. Řešitel je povinen skutečnost, že byl vytvořen výsledek VaVal ve SVÚOM s.r.o., které naplňuje podmínky poskytnutí ochrany průmyslového vlastnictví (např. patentu, užitého vzoru aj.), oznámit bez odkladu prorektorovi pro vědu a výzkum. Prorektor pro vědu a výzkum, posoudí oznámení a rozhodne o podání přihlášky k ochraně předmětů průmyslového vlastnictví jménem SVÚOM s.r.o.. Pokud SVÚOM s.r.o. resp. jeho statutární zástupce do 3 měsíců od oznámení neuplatní k výsledku (předmětu průmyslového vlastnictví) práva SVÚOM s.r.o., práva k výsledku přecházejí na původce (řešitele, popř. členy řešitelského týmu). SVÚOM s.r.o. však může s původcem uzavřít smlouvu o oprávnění bezúplatně využívat chráněné výsledky, popř. i o účasti SVÚOM s.r.o. na příjmech z využití chráněného výsledku.
5. Podání přihlášky jménem SVÚOM s.r.o. zajišťuje právní oddělení v součinnosti s původcem/řešitelem.
6. Evidenci ochranných známek zapsaných do rejstříku ochranných známek Úřadu průmyslového vlastnictví ČR, jakož i ukládání originálu Sdělení o zápisu ochranné známky do rejstříku ochranných známek a originálu Osvědčení o zápisu ochranné známky zajišťuje právní oddělení.
7. Pokud SVÚOM s.r.o. hodlá předmět, ke kterému se přihláška vztahuje, užívat komerčně, může tak učinit pouze po předchozím písemném souhlase původce/spolupůvodců.
8. Jestliže do pěti let po získání ochrany k předmětu průmyslového vlastnictví nedojde k jeho komercializaci, může rektor SVÚOM s.r.o. rozhodnout o vzdání se ochrany plynoucí z práv průmyslového vlastnictví. Než bude ochrana zrušena, musí být původci umožněno, aby mu byla ze strany SVÚOM s.r.o. za sjednaných podmínek poskytnuta příslušná práva průmyslového vlastnictví.

Autorská práva k ostatním výsledkům tvůrčí činnosti a nakládání s nimi

1. Je-li výsledkem tvůrčí činnosti **vytvoření hmotného předmětu** nebo jeho nákup z prostředků podpory, kterou poskytuje nebo přijímá výhradně SVÚOM s.r.o. (CD ROM s počítačovým programem nebo databází, DVD či kazeta s filmem, nakoupená odborná literatura, počítač či jiná technika aj.), je vždy ve výhradním vlastnictví SVÚOM s.r.o., není-li písemně dohodnuto jinak. Je-li u takové činnosti účastníkem/partnerem SVÚOM s.r.o., je takový předmět ve spoluvlastnictví s ostatními účastníky/partnery, není-li mezi nimi a SVÚOM s.r.o. písemně dohodnuto jinak.
2. **Zaměstnanecké autorské dílo** je dílo, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu k zaměstnavateli. Majetková práva k zaměstnaneckému autorskému dílu vykonává ve smyslu autorského zákona zaměstnavatelem svým jménem a na svůj účet. Zaměstnavatel může právo výkonu k zaměstnaneckému dílu postoupit třetí osobě pouze se svolením autora.
  - a. Veškerá práva k dílům autorským, jež byla vytvořena zaměstnancem v pracovní době nebo/a v prostorách zaměstnavatel nebo/a za pomoci zařízení či vybavení zaměstnavatele jsou považována za díla zaměstnanecká, k nimž svědčí majetková práva zaměstnavateli.

- b. Autorství jakožto osobností právo autorské zaměstnance k dílu zůstává nedotčeno.
- c. Pracoviště, v jejichž evidenci jsou vedena zaměstnanecká díla, jsou povinna je podle jejich charakteru a zaměření nabízet k využití jiným pracovním skupinám ve SVÚOM s.r.o. a vyhledávat možnosti jejich komerčního využití.
- d. Pokud SVÚOM s.r.o. majetková práva k zaměstnaneckému dílu nevykonává vůbec, nebo je vykonává nedostatečně, má autor právo požádat, aby mu zaměstnavatele udělil licenci za obvyklých podmínek, pokud na straně zaměstnavatele neexistuje závažný důvod pro její odmítnutí.
- e. Prokáže-li autor, že dílo nebylo vytvořeno ke splnění povinností z pracovněprávního vztahu, nejedná se o zaměstnanecké dílo a vůči autorům je postupováno podle obecné úpravy.
- f. Majetková práva autorská k výsledkům tvůrčí činnosti vykonává SVÚOM s.r.o. (osobnostní práva autora zůstávají nedotčená), a to od okamžiku, kdy byl výsledek vytvořen.
- g. Řešitel nebo člen řešitelského týmu smí výsledek zaměstnaneckého díla využívat výhradně pro potřebu SVÚOM s.r.o., popř. sám v případech volného užití a zákonných licencí stanovených autorským zákonem a třetí osobě není oprávněn bez souhlasu poskytnout právo k využívání ani je na třetí osoby převést.

Obchodní tajemství, know-how, důvěrné informace, mlčenlivost a osobní údaje

1. Pojem obchodní tajemství je vymezen v § 17 obchodního zákoníku - zákona č. 513/1991 Sb. Pojem know-how je vymezen v nařízení Komise EU č. 772/2004. Důvěrné informace jsou takové, které jsou při uzavírání smlouvy jako důvěrné označeny včetně povinností mlčenlivosti stanovené ve smlouvě nebo určitým osobám ve zvláštních předpisech. Pojem osobní údaj je vymezen v zákoně o osobních údajích č. 101/2000 Sb.
2. Pokud výsledek projektu nebo jiného zaměstnaneckého díla naplní pojmové znaky obchodního tajemství, know-how, důvěrné informace nebo osobního údaje, je řešitel povinen označit skutečnosti (informace, data), které mají povahu obchodního tajemství, know-how, důvěrné informace nebo osobního údaje a oznámit tuto skutečnost prorektorovi pro vědu a výzkum, aby ten projevil vůli SVÚOM s.r.o. o tom, že výsledek projektu nebo jiného zaměstnaneckého díla je obchodním tajemstvím (know-how, obsahuje důvěrné informace nebo osobní údaje) SVÚOM s.r.o. a že má být v zájmu SVÚOM s.r.o. utajován. Ochrana výsledku projektu nebo jiného zaměstnaneckého díla, označeného jako obchodní tajemství nebo know-how přináší výhradně SVÚOM s.r.o.. Pokud byla SVÚOM s.r.o. při jeho vytvoření v postavení účastníka/partnera projektu, náleží jí příslušný podíl podle poměru její účasti na řešení, není-li tento poměr dohodnut ve smlouvě o řešení části projektu.
3. Obchodní tajemství, know-how SVÚOM s.r.o. či důvěrné informace nesmí řešitel ani žádný člen řešitelského týmu, ani žádný jiný pracovník nebo student SVÚOM s.r.o. zveřejnit, poskytnout ani zpřístupnit třetí osobě. O užití výsledku projektu nebo jiného zaměstnaneckého díla, jenž je obchodním tajemstvím, know-how, důvěrnou informací či osobním údajem rozhoduje statutární zástupce SVÚOM s.r.o.
4. Řešitel, členové řešitelského týmu a další osoby, které se účastní procesu tvorby, využití nebo ochrany výsledků VaVal nebo jiného zaměstnaneckého díla ve SVÚOM s.r.o., které mají povahu duševního vlastnictví a mají být podle této směrnice utajovány, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, které se v souvislosti s utajovaným výsledkem VaVal ve SVÚOM s.r.o. dozví.

Obecné zásady

1. Pokud SVÚOM s.r.o. uplatní práva k ochraně výsledku, nese náklady na zajištění ochrany SVÚOM s.r.o. a může rozhodnout o tom, že je nese její organizační část, kde je pracoviště původce/řešitele.
2. Je-li SVÚOM s.r.o. účastníkem/partnerem projektu, patří jí příslušný podíl na majetkových právech k výsledku projektu podle poměru její účasti na řešení, není-li tento poměr dohodnut ve smlouvě o řešení části projektu.
3. Řešitel i člen řešitelského týmu se SVÚOM s.r.o. jako s příjemcem (popř. jako s účastníkem nebo jako s poskytovatelem) je povinen uzavřít **smlouvu**, kde jsou upraveny podmínky řešení projektu VaVal (popř. včetně právních podmínek využití výsledku a licence poskytnuté řešiteli či členu řešitelského týmu nebo třetí osobě k jeho užití).
4. SVÚOM s.r.o. jako příjemce nebo poskytovatel je povinna umožnit za rovných podmínek všem zájemcům o výsledek projektu přístup k němu, nejedná-li se o obchodní tajemství nebo důvěrné informace. Je-li SVÚOM s.r.o. v postavení účastníka/partnera, stanoví podmínky přístupu k výsledkům zvláštní smlouva s ostatními účastníky/partnery projektu.

5. Výsledek projektu podléhá ochraně ve smyslu § 58 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) jako tzv. dílo zaměstnanecké, k němuž autorská práva vykonává zaměstnavatel autora, a to jako dílo vytvořené řešitelem nebo členem řešitelského týmu ke splnění úkolu ze zaměstnaneckého poměru ke SVÚOM s.r.o. nebo jako dílo podřízené režimu zaměstnaneckého díla na základě zvláštní smlouvy uzavřené dle bodu 6. 3. této směrnice.

Odpovědnost a sankce

1. V případě, že řešitel nebo člen řešitelského týmu poruší při řešení projektu nebo při využívání jeho výsledků povinnosti stanovené v této směrnici, v dokumentaci projektu nebo v uzavřené smlouvě, nese plnou odpovědnost za škodu, kterou by tím utrpěla SVÚOM s.r.o., a SVÚOM s.r.o. může vůči němu uplatnit postup v souladu s příslušnými ustanoveními uvedených smluv, resp. zákoníku práce a v případě studenta či externí osoby v souladu s občanským zákoníkem, zejména je oprávněna od něho požadovat podporu, kterou mu k řešení projektu poskytla, popř. její část.
2. Porušení povinností zaměstnance stanovené touto směrnicí je porušením pracovních povinností; vznikla-li SVÚOM s.r.o. jednáním zaměstnance škoda, nese za ní zaměstnanec plnou odpovědnost a SVÚOM s.r.o. může vůči němu uplatnit postup v souladu s příslušnými ustanoveními zákoníku práce.
3. Práva a povinnosti vyplývající z ustanovení této směrnice zůstávají po skončení pracovního nebo jiného právního vztahu původce/autora ke SVÚOM s.r.o. nedotčena.

Závěrečná ustanovení

1. Závaznost této směrnice se stanoví pro všechny součásti a pracoviště SVÚOM s.r.o. v rámci hlavní i doplňkové činnosti, pokud jiný interní předpis nestanoví jinak.
2. Při ochraně a realizaci práv duševního vlastnictví vzniklých před dnem nabytí účinnosti této směrnice se postupuje podle dosavadních platných předpisů SVÚOM s.r.o..
3. V případě výsledků duševní činnosti, které původce/autor vytvořil při plnění úkolů plynoucích z projektu či jiného podobného vztahu, a u něhož je ochrana a realizace práv duševního vlastnictví upravena odchylně v samostatném smluvním dokumentu, postupuje se podle příslušných ustanovení takového dokumentu.